

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Præbendis. Consilium CCLXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

tas vacat, & nondum adita est: eadem in proposito ad commodum Reverendi Domini Abbatis referendum non est, quod hic Episcopatus vacaverit: quippe ut hereditas vacans dici potest representare personam futuri hæredis, ita quoque ipsa vacans dignitas successorem in Prælatura, quæ nunquam intermoritur, c. *Quoniam abbas de off. & potest. iudic. deleg. & ibi gloss.*

Nec quicquam ad obligationem Reverendi D. Abbatis minuendam vel restringendam facit, quod in Bulla reservatæ, seu constitutæ huius pensionis declaratur, hanc pensionem constitui, ut Episcopus statum suum, juxta Pontificalem dignitatis exigentiam, commodius sustentet, ejusdem mensuræ pensionem hanc constitutam esse; & quod quamdiu duravit ista vacatio, ut sustinendi status Episcopalis, ita quoque solvendæ huius pensionis nulla fuerit necessitas, vel ut cessante causa, c. *cum cessante de appellat.* & impulsiva causa dumtaxat sunt; quæ cessante non solet dispositio cessare, *Præfati in loco à cessante ratione.*

Quod tertio loco queritur, an Reverendus Dominus Abbas exonerari debeat à solutione huius pensionis pro his turbidis annis, quibus per hæc bella dicti Monasterij redditus saltem pro maxima parte percipi non potuerunt? habet expeditam resolutionem, quod maxime exonerari debeat. Cum enim de & ex fructibus dicti Monasterij hæc pensio sit reservata & solvenda, postulat ratio, ut nullis aut exiguis perceptis fructibus ipsa pensio exigi non possit, l. *Cum certus D. De tri. vino olen 5 leg.* * Et quamvis in ipsa reservatione additum sit de exemptione ab omni onere ex quavis extraordinaria etiam causa; sub illis tamen verbis non censetur contineri tam durus, & insolitus casus, qui tempore constitutæ pensionis, nec provideri, nec cogitari potuit: ideoque sub generali casuum mentione, seu exceptione comprehensus non censetur, l. *Fistula §. frumenta de contrab. empr.* ut in articulo pensionum eleganter & exactè tradit Hieronymus Gigas, de pens. q. 66. ad quem brevitatè causa remittimus.

De Præbendis.

SUMMARIUM.

Pensionis Ecclesiasticæ causa an sit privilegiata.

1. Alimentorum causa etiam in feriis tractari potest.
2. Pensio super beneficio quando loco alimentorum habeatur.

CONSILIUM CCLXXI.

QUÆRITUR, an causa pensionis super Ecclesiastico beneficio ex causa cessionis, resignationis, aut permutationis per potestatem habentem reservatæ, privilegiata sit, sic ut alterutra parte invitâ in feriis messium vel vindemiarum in ea procedi possit, c. *alt. in fine de feriis.* * Dubitationem facit, quod pensio alimentorum loco videatur esse, & alimentorum causa cognitionem ac judicalem strepitum admittat atque exigat etiam durantibus feriis quibuscumque, l. 2. *De feriis, Barr. in l. neta Conf. Wamef. Tom I.*

in fine de alimen. & cibis, legat. * Cæterum cum pensio alimentorum locum non obtineat, nisi cum hoc in literis reservationis exprimitur; si videlicet dicatur promitti pensio pro alimentis aut sustentatione personæ, ad numerum piarum & favorabilium causarum referri non debet, Ioan. Caccialupus in tract. de pens. q. 9. nu. 12. Hieron. Gig. de pens. q. 51. nu. 10. Non est ergo privilegium & favor piarum, ac favorabilium causarum extendendum ad eam speciem pensionis, quæ ex huiusmodi causa, aut eâ formâ creata non est, vel in cujus reservatione non est expressum adiectum, quod pro alimentis, seu sustentatione referretur. Quare cum asserta pensio, quam D. Ioannes Durandus, contra Monasterium de Molinis persequitur, sit reservata non ex causa alimentorum, aut pro alimentis, vel dicti Domini Ioannis sustentatione; sed ut est in signatura reservationis, ne ex cessione & dimissione beneficii, super cujus fructibus reservata dicitur, nimium dispendium pateretur, nihil est, quamobrem Dominus Conservator in hac causa, invitâ alterâ parte procedere debeat his feriis magis, quam in alijs causis coram sua Paternitate super varijs damnis & interesse pendentibus; & ita decidit Hieron. Gigas, d. *quæst. 51. nu. 24.* agens de pensione reservata pauperi pro alimentis, ut in ea feriæ locum non habeant. Quæ paupertatis consideratio planè cessat in proposito casu, ubi non de pauperis pensionarij, sed bene divitis beneficiarij causa agitur adversus Monasterium nunc multis bellicis calamitatibus oppressum, & circumseptum. Quæ etiam causa est, cur magis ex legis permissione feriis istis uti cupiant Opponentes; quod bellicis tumultibus distenti causæ huic commodè superesse, cæteraque, quæ ad plenam illius instructionem desiderantur, conficere non possint; contenti alioqui quibusvis feriis renuntiare. Quare istam juris resolutionem Reverendo Domino Conservatori sequendam esse arbitramur.

De Præbendis.

SUMMARIUM.

Pensionis solutio provisionalis.

1. Pensionis solutio retardanda non est, nisi per exceptiones omnimodam nullitatem inducentes.
2. Pensio an minuatur minutis fructibus.
3. Reductio pensionis petita solutio eius non suspenditur.
4. Pensio non est quod in dismembratione Ecclesiæ anti-qua reservatur.
5. Pensio excessum quæ probet.
6. Sententia provisionalis in quacumque parte licet ferri potest.
7. Appellans ab interlocutoria causas nominatim & formaliter exprimere debet.

CONSILIUM CCLXXII.

GRAVAMEN, ob quod D. Henricus Castell à decreto Decani S. Petri Lovanientis appellavit, in eo tantum ponitur, quod præfatus Decanus decreverit pensionis petita terminos cessos nantizandos esse, non obstantibus positionibus, & articulis, quos pro enervanda pensione D. Henricus

Back reservatâ, appellans propofuerat. Imprimis itaque expenditur, num aliquid gravamen in eo constitui poffit. Et tenorem dictorum articulo- rum infpicendo, illud per eos proponi deprehenditur, refervationem penfionis eſſe nul- lam, propter ſuppreſſam mentionem alterius pen- ſionis, quâ Eccleſia de Rieu Eccleſiæ matri- ci de Gilze obligatur; & quod hæc penſio medietatem fructuum excedat: utrumque enim illi viſum eſt ad petitiæ penſionis nullitatem inducendam ſuf- ficere, *Gigas de penſ. q. 29. & q. 35.* Cæterum ve- rius eſt neutrum per ſe aut conjunctim ſufficere:

* Penſionis etenim ſolutio retardanda non eſt, niſi per exceptiones omnimodam nullitatem in- ducentes; & quarum probatio ac decifio ſine al- tiore indagine ſtatim fieri poteſt. Alioqui etiam ſi in ſuo genere ſint relevantes, non eſt differenda, ſed provisionaliter impetranda ſolutio, cognitio- ne exceptionum poſt ſolutionem reſervatâ, *Rebuff. ad conſtit. reg. tit. de ſenten. proviſ. in præſat. nu. 125. p. 1.* Iam verò quod ad hæc novas coram præſato Decano propoſitas exceptiones attinet, conſtat ex deductis in hac cauſa appellationis, priorem de omiſſa mentione penſionis decem florenorum, quæ Paſtori in Gilze præſtatur, non inducere ſur- reptionem aut obreptionem. Nam licet ex omiſſa penſionis perſonalis mentione, quæ ex conceſſio- ne D. Papæ alicui perſonæ ad vitam ejus reſerva- ta eſt, inducatur omnimoda penſionis nullitas; quia Papa non præſumitur ſuâ conceſſione idem beneficium gravare velle, *Gigas de penſ. q. 35. nu. 2.* eadem tamen non inducitur propter omiſſam nar- rationem alicujus oneris realis, quod beneficium, ſeu fructus beneficii alteri beneficio perpetuò eſt obligatum. Illud enim non impoſititium, & tem- porale eſt, ſed perpetuum, rei inhærens, & fructus beneficii ipſo jure diminuens; ut tantò ſcilicet in- telligatur fructus eſſe minores, quantum eſt in erogatione hujusmodi annui, ac hæreditarii ſeu perpetui oneris. Alioqui ſane cenſuum, tributo- rum, aliorumque ſimilium realium & fundia- riorum onerum (quo vix caret aliquod benefi- cium) ſuppreſſio ſemper induceret penſionis nul- litatem; quod planè abſurdum & à ſtylo Roma- næ Curiæ (ubi penſiones euduntur) alienum foret: ſic quod in hac materia penſionis appella- tione non contineatur quælibet annua præſtatio, ſed tantum temporanea, quæ uſui fructui, non ali- cui reali ſervituti ſimilis ſit, *Gigas de penſ. q. 1.*

2 Sed ſi ob hujusmodi onerum magnitudinem fructuum tantum diminutio inducitur, ut inde penſio exceſſiva eſſe deprehendatur, quaerendum eſt remedium per moderationem ſeu reductio- nem penſionis; non ob ipſa onera, ſed fructuum (qui niſi oneribus deductis intelliguntur, *l. Fru- ctus ſoluti matri. l. Quid in fructus De uſur. l. Bonorum l. proptiè De verb. ſignif.*) exiguitatem, etiam ſi illam forte cauſentur hujusmodi onera, *Gigas de penſ. q. 35.* De quâ quidem reductio, ac moderatione cum diſputatur, non eſt ſuspendenda penſionis ſo- lutio; præſertim ad nudâ ſimplicemque partis ob- jectionem: cum etiam idem ſervandum ſit eo ca- ſu, quo Papa ſpecialiter committit reductio- nem penſionis, *Gomeſ. & Rebuff. locis ſup. citat.*

3 Quod autem perpetuum & reale cenſeri de-

beat onus, ſeu redditus ille decem florenorum, qui Rectori Eccleſiæ de Gilze pro tempore, ejuſque ſucceſſoribus reſervatus & assignatus eſt ex fru- ctibus dictæ Eccleſiæ de Rieu, inde conſtat, quod reſervatus & assignatus ſit non ex vulgaribus & communibus cauſis, quibus penſiones ſtriçtè ac- cepte hodiernis temporibus assignari ſolent, ſed ex cauſa ſeparationis ac diſmembrationis dictarum Eccleſiarum, & ob erectionem Capellæ de Rieu, ſub dictâ Eccleſia de Gilze comprehenſæ, in pa- rochiale ſin quam cauſam regulariter ſolet ma- trici Eccleſiæ, ac ejus Paſtori aliquod ex fructibus Capellæ in parochiale erectæ, ſeu erigendæ, pro compensatione ac commodiore ſuſtentatione in prima Eccleſia assignari, *cap. Ad aſſuetudinem De Ec- cleſ. adſcri. c. de monachis De præben. c. 1. cod. tit. lib. 6.* ſic ut hujusmodi decem floreni ſint perpetuò quodammodo exempti è numero fructuum novæ Eccleſiæ de Rieu, non tantum ad vitam D. Ioannis de Beka primi conſentientis in hujusmo- di erectionem, ſed perpetuò pro quibuſcumque ſucceſſoribus in dictâ Eccleſia, quæ perpetuitas ac tranſmiſſibilitas ad ſucceſſores in beneficio repu- gnat naturæ uſus fructus, *l. ſicut in annos §. ult. Qui- bus mod. uſus fructus. amitt. l. Quod in rerum §. ſi uſus fruct. De legat. 1. & penſionis, Gomeſ. d. q. 1. nu. 5.*

Altera exceptio eſt de exceſſu medietatis: ſed illa per ſe non habet poteſtatem impediendi, aut ſuspendendi ſolutionem penſionis, tam diu, quam de exceſſu planè cognitum, & penſio ad modera- tionem per Iudicem reducta non eſt, uti paulo antè diximus: ¶ ob id, quod allegatio exceſ- ſus, per eum, qui penſionem debet, probari de- beat, *Gigas de penſ. quaſt. 9. nu. 9.* quod indicium eſt aliquam moram & dilationem requiri, & ſic exceptionem non eſſe notoriam; atque ob id coram nudo Executore (qualis fuit Decanus S. Petri) opponi non poſſe, ſaltem non cum effectu retardandæ ſolutionis, *Gigas de penſ. q. ult. nu. 24.* Et quamvis cum, exponente parte, ſeu Penſio- nario in literis reſervationis ponitur, quod reſer- vata penſio non excedat medietatem fructuum, reſervatio penſionis ipſo jure nulla ſit, *Gigas de penſ. quaſt. 35. nu. 3.* id tamen ita accipiendum, ſi quoque conſlet excedere; in quo cum proba- tiones faciendæ ſint, & ſic res in longiore lite ſuspendenda, merito imperanda eſt proviſio- nalis nantizatio; quia retardatio ſolutionis pen- ſionis eſt odioſa, præſertim (uti hic evenit) quæ aliquando ſoluta fuit. Quia igitur appel- lans cauſam gravaminum ad articulos ſuos re- fert, & in ijs præſtatæ duæ tantum continentur, conſequens eſt, nullum juſtum gravamen, nec probabilem appellandi cauſam eſſe: quia neutra cauſa ſufficiens eſt ad remorandam vel ſuspendendam ſolutionem penſionis. Neque poterit etiam cauſa gravaminis in eo conſtitui, quod appellans inter cætera appellationi ſuæ inſeruit, non tamen ſpeci- aliter pro cauſa gravaminis assignavit: videlicet, quod Decanus S. Petri nantizationem imperave- rit, non obſtante quod ejus prædeceſſor articulos præſtatatos ad reſpondendum & ad probandum admiferit: ¶ nam libera poteſtas eſt Executori in quacumque parte litis, cum poſtuletur, aut æquum illi videtur, proviſionalem ſolutionem in materia alimentorum

alimentorum, pensionum, & similium decernere, *Steph. Aufer. in stylo Parlamenti, tit. des provisions 1. parte. Rebuff. loco sup. cit. in præfat. nu. 25.*

Illud quoque considerare debet D. Iudex quod appellatio per Reum interposita, vitio nullitatis laboret; ex eo, quod causæ gravaminis non sunt specificæ & in individuo expressæ, sed involutæ atque obscuræ per relationem ad articulos; ita enim jure cautum & constitutum est, quod in appellatione à decreto seu sententia interlocutoria, debeat appellans nominatim inferere appellationi causas gravaminum, *Clem. Appellanti de appellat. quodque hæc sit forma appellationis; ita ut aliter facta non valeat: veluti si ita dicat appellans, Appello ex causa, quæ in actis vel articulis continetur. Quotiescumque enim aliquid pro forma alicuius actus injungitur, necesse est formam omnino servare, & quidem specificè, nec posse hoc expediri per æquivalentem, seu æquipollens, *l. as. & alij in l. vbi autem §. fundi de verb. obl. præses in loco ab æquipoll. Quæ præmissa Reverendo D. Iudici seu ejus Assessori sufficere merito debent, ad confirmationem decreti (à quo appellatum prætenditur) per Decanum S. Petri lati.**

Cæterum quia pars appellans dissidentia victorie ex causis gravaminum in appellatione nominatim propositis confugit in hoc iudicio appellatorio ad alias causas, in prima instantia minimè propositas, nec dicte appellationis scedulæ insertas; veluti quod per speciem simonia reservatio hujus pensionis in pactionem deducta sit, acceptis septuaginta duobus florenis pro extinctione partis conventæ pensionis, aliquid obiter dicendum est de novis hujusmodi allegationibus; hoc nimirum, quod nulla ratione D. Iudex ad hujusmodi articulos oculum adijcere debeat; propterea quod appellatio, de qua in hac causa agitur, à decreto seu interlocutoria sit interposita, quæ de jure non potest justificari ex novis allegationibus in causa appellationis propositis: ut expresso jure cautum est, *Clem. Appellanti de appell. l. ad. Rom. singul. 280. Guido de ap. conf. 97.* Sed in eo demonstrando non subsistimus, ob id, quod D. Iudex hujus causæ hujusmodi nova allegata per speciale suum decretum ex causis præactis reiecit, sic ut nunc earundem novarum allegationum nulla prorsus sit habenda ratio. Cujus quidem decreti fiduciâ præfatus Dominus Henricus Back appellatus suas defensiones, ac replicationes adversus hujusmodi novas allegationes nondum proponere voluit, reservans easdem in illud tempus, quo confirmatâ præfati D. Decani sententiâ, causâ quæ ad Iudicem à quo provocatum est, remissâ proponendi easdem melior & opportunior erit occasio: cupientes interea per Dominum Assessorem hujusmodi præacti decreti exactam rationem haberi potius, quam importunæ sollicitationis dicti appellantis. Concludimus itaque partes Venerabilis Domini Iudicis esse, ut sententiam præfati Domini Decani confirmet, ac malè appellatum judicet, causamque, ac partes ad Iudicem à quo remittat; præfato appellante in omnibus expensis condemnato.

Consil. Wamsl. Tom. I.

De Præbendis.

SUMMARIUM.

Pensionis solutio provisionalis.

1. 5. Probatione promptæ oblatio admittenda.
2. Collusione facta sunt ipso jure nulla.
3. Pensionem per collusionem suo beneficio imponens, beneficio privandus est.
4. 6. Exceptiones quæ opponi possint coram Executore pensionis.
7. Pensionis solutio provisionaliter non est decernenda non existentem in possessione illius, vel obiecti à exceptione nullitatis aut invaliditatis.

CONSILIUM CCLXXIII.

EXCEPTIONES per Dominum Petrum Caulier adversus literas pro parte Domini Joannis van Brakele propositæ, tam ad earundem literarum revocationem, quam ulteriorem denegationem, atque etiam ad avertendam petitiæ nantizationis necessitatem, tam sunt relevantes & concludentes, ut non possit prius adversus Dominum Petrum quicquam statui, quam de iis cognitum sit: præsertim ex eo, quod procurator Opponentis promptam, paratamque probationem earundem offerat. Id enim efficit, ut sine manifesta injuria reiçi non possint, *Clem. fin. de appell. aut antè ad solutionis necessitatem Opponens cogi, quàm de efficacia obligationis constet.* Equidem exceptio collusionis per Opponentem obiecta non tantum pertinet ad reservatæ pensionis iniquitatem, sed etiam invaliditatem ac nullitatem: † ut ferè omnia, quæ per collusionem fiunt, ipso jure nulla sunt, *l. cum non iusto de collus. deteg. ** & in beneficialibus beneficio suo privari meretur, qui per collusionem suum beneficium pensionem gravari patitur, vel procurat, *c. Audivimus de collus. detegen. Gig. de pens. c. 42. ** Et quamvis ad impediendam provisionalem solutionem coram Executore non possint proponi exceptiones, quæ altiore indaginem requirunt, *Gigas de pens. q. ult. videri posset exceptio collusionis informiter proposita, hoc est nulla particulari collusionis demonstratione factâ: sic tamen est pro Opponente proposita collusionis exceptio, ut de collusionis potestate & jure nulla possit esse dubitatio aut ulterior indagatio, per hujusmodi circumstantiarum & conjecturarum (quibus collusio detegi solet, *l. Quia autem §. non simpliciter si quis omissa caus. testam. Bald. in l. 1. in fine C. eod. tit. Ioan. de Anania in d. c. Audivimus*) allegationem, quæ indubitam collusionis probationem continet: videlicet per conjunctionem sanguinis simulatam; per titularium, & ventosorum beneficiorum permutationem, ex defectu solutionis, & pacto de non petendo: ita ut notoria in eo constitui debeat nullitas, quæ perinde ut falsitas coram Executore proponi & recipi debet; *Gigas d. quæst. ult. num. 22. †* Horum itaque oblata probatio reiçi non debet; præsertim, quod in continenti, hoc est tam brevi dilatione, quam Dominus Executor præscribet, illius offeratur probatio; tum etiam quod ex tenore titulorum ipsorum beneficiorum, quorum permutatio facta*

Z z 2

facta